

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Бөмбөгөр сумын Хоршоо хөгжүүлэх сангийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2025/012/НА-СТА-ОНТС

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2025.02.21	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Ахлах аудитор Утас: 88761199 Аудитор Утас: 88953144 Цахим хуудас: www.audit.mn	Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Н.Батчимэг Цахим хаяг: batchimegn@audit.gov.mn Д.Даваадорж Цахим хаяг: davaadorjd@audit.gov.mn
--	---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

Нэг: АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	3
Хоёр. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	6
2.1 Төлбөрийн акт	6
2.2 Албан шаардлага.....	7
Гурав. АУДИТААР ИЛЭРСЭН ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ	7

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ШШГГ	Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар

Нэг. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

1.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	/төгрөгөөр/	
		Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	202,256,375.8	202,994,471.8
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	57,237,578.8	42,260,448.8
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	57,237,578.8	42,260,448.8
3121	Төгрөг	57,237,578.8	42,260,448.8
31211	Төрийн сангийн харилцах	57,237,578.8	42,260,448.8
33	АВЛАГА	145,018,797.0	160,734,023.0
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	14,737,057.0	15,993,048.0
335	Бусад авлага	15,781,801.0	6,385,570.0
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	15,781,801.0	6,385,570.0
336	Зээлийн авлага	114,499,939.0	138,355,405.0
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	114,499,939.0	138,355,405.0
33615	Хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгжид олгосон зээл	114,499,939.0	138,355,405.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	202,256,375.8	202,994,471.8
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	202,256,375.8	202,994,471.8
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	202,256,375.8	202,994,471.8
512	Хуримтлагдсан үр дүн	202,256,375.8	202,994,471.8
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	738,096.0
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	202,256,375.8	202,994,471.8

1.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	/төгрөгөөр/	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	16,388,031.0	5,726,396.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	16,388,031.0	5,726,396.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	16,388,031.0	5,726,396.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	16,388,031.0	5,726,396.0

Бөмбөгөр сумын Хоршоо хөгжүүлэх сангийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	981,600.0	952,100.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	981,600.0	952,100.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	981,600.0	952,100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	981,600.0	-
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	981,600.0	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	952,100.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	952,100.0
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	15,406,431.0	4,774,296.0
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	4,036,200.0
225002	Найдваргүй авлагын алдагдал	-	4,036,200.0
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(4,036,200.0)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	15,406,431.0	738,096.0

1.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	38,102,421.0	24,974,970.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	38,102,421.0	24,974,970.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	38,102,421.0	24,974,970.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	38,102,421.0	24,974,970.0
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	38,102,421.0	24,974,970.0
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	981,600.0	39,952,100.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	981,600.0	39,952,100.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	981,600.0	39,952,100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	981,600.0	-
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	981,600.0	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	39,952,100.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	39,952,100.0

3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	37,120,821.0	(14,977,130.0)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	37,120,821.0	(14,977,130.0)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	20,116,757.8	57,237,578.8
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	57,237,578.8	42,260,448.8

1.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2023 оны 1-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	00.00	183,837,898.00	00.00	183,837,898.00
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	00.00	00.00	183,837,898.00	00.00	183,837,898.00
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	895,426.00	00.00	895,426.00
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	00.00	202,256,375.83	00.00	202,256,375.83
D01	2024 оны 1-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	00.00	202,256,375.83	00.00	202,256,375.83
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	00.00	00.00	202,256,375.83	00.00	202,256,375.83
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	00.00	00.00	202,994,471.83	00.00	202,994,471.83

1.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Хэтрэлт, хэмнэлт	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	80,000,000.0	39,952,100.0	40,047,900.0	49.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	80,000,000.0	39,952,100.0	40,047,900.0	49.9

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	80,000,000.0	39,952,100.0	40,047,900.0	49.9
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	80,000,000.0	39,952,100.0	40,047,900.0	49.9
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	80,000,000.0	39,952,100.0	40,047,900.0	49.9
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	80,000,000.0	24,974,970.0	55,025,030.0	31.2
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	80,000,000.0	24,974,970.0	55,025,030.0	31.2
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	30,000,000.0	24,974,970.0	5,025,030.0	83.2
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	50,000,000.0	-	50,000,000.0	-
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	57,237,578.8	(57,237,578.8)	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	42,260,448.8	(42,260,448.8)	

Хоёр. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 15,583.4 мянган төгрөгийн 2 зөрчил илэрснээс 14,772.5 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт , 810.0 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага өглөө.

2.1 Төлбөрийн акт

2.1. Тайлант оны жилийн эцсийн байдлаар 8 зээлдэгчийн 144,740.9 мянган төгрөгийн зээлийн үлдэгдэл байгаагаас 3 зээлдэгчийн 14,772.5 мянган төгрөгийн зээлийн эргэн төлөлт төлөгдөөгүй хугацаа хэтэрсэн байна.

Энэ нь Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдрийн А/361 дүгээр тушаал "Хоршоог хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам"-ын 3.4.5-д "Зээл, зээлийн хүүгийн орлогыг сангийн дансанд төвлөрүүлэх", 6.9. дахь "Хуулийн этгээд иргэн нь авсан зээл, зээлийн хүүг гэрээнд заасан хугацаанд сангийн дансанд буцаан төлнө" гэсэн заалтыг зөрчиж байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хууль тогтоомж, зээлийн гэрээний үүргээ зөрчиж, санд төвлөрүүлээгүй 14,772,500 / Арван дөрвөн сая долоон зуун далан хоёр мянга таван зуу/ төгрөгийг хавсралтад заасан зээлдэгчдээр төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

2.2 Албан шаардлага

2.2.1 Шүүхийн захирамж гарсан хугацаа хэтэрсэн 1 зээлдэгчийн 810.0 мянган төгрөгийн зээлийг Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагад шилжүүлж төлүүлэх арга хэмжээ аваагүй байна.

Энэ нь Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдрийн А/361 дүгээр тушаал "Хоршоог хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам"-ын 3.4.5-д "Зээл, зээлийн хүүгийн орлогыг сангийн дансанд төвлөрүүлэх", 6.9. дахь "Хуулийн этгээд иргэн нь авсан зээл, зээлийн хүүг гэрээнд заасан хугацаанд сангийн дансанд буцаан төлнө" гэсэн заалтыг зөрчиж байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хугацаа хэтэрсэн 1 зээлдэгчийн хууль тогтоомж, зээлийн гэрээний үүргээ зөрчиж, санд төвлөрүүлээгүй 810,000 / Найман зуун арван мянган/ төгрөгийн зээлийг дараагийн шатны хуулийн байгууллагад шилжүүлж зээлийг буцаан төвлөрүүлж зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгөв.

Дээрх төлбөрийн акт, албан шаардлагын зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 06 дугаар сарын 20-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТЫН ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл (мянган төгрөгөөр)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Тайлант онд зээлдэгчийн 3 зээлдэгчийн 14,772.5 мянган төгрөгийн зээлийн эргэн төлөлт төлөгдөөгүй хугацаа хэтэрсэн байна.	1	14,772.5	1	14,772.5								
Хугацаа хэтэрч шүүхийн захирамж гарсан 1 зээлдэгчийн 810.0 мянган төгрөгийн зээлийг ШШГГ-т шилжүүлээгүй байна.	1	810.0			1	810.0						
Нийт зөрчлийн дүн	2	15,583.0	1	14,772.5	1	810.0						

-----oOo-----